

A Munkástanácsok közgazdasági és jogi elemzése a cafeteria elemek tervezett átalakításáról

A Munkástanácsok Országos Szövetsége határozott álláspontja, hogy a tervezett változások nem járhatnak együtt azzal, hogy a munkavállalók jövedelme bármilyen módon csökkenjen. A szervezet a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fóruma Monitoring Bizottsága hétfői ülését követően alakítja ki álláspontját.

1. A cafeteria rendszer 2018-ban érvényben lévő szabályai

A cafeteria elemek (béren kívüli juttatások) adómértékei a szociális hozzájárulási adó mértékének 19,5 százalékra történő csökkenése miatt idén a 2017-es 43,66%-os munkáltatói teherről 40,77%-ra mérséklődött. E miatt egy sor cafeteria-elem esetében nagyobb összegű támogatást kaphatnak a munkavállalók.

A gyakran használt adómentes juttatások köre megmaradt, sőt némileg bővült 2018-ban. A kulturális belépő, a sportrendezvény belépő, a lakáshitel támogatás, bölcsőde, óvoda költségének térítése, kockázati biztosítások 2018-ban is a már ismert szabályok szerint adhatók.

2017-ben bekerült az adómentes juttatások közé a mobilitási célú lakhatási támogatás, melynek keretében a távolabb lakók albérletét támogathatja a munkáltató. 2018-ban azonban tovább bővülnek az ehhez kapcsolódó lehetőségek. Míg 2017-ben kizárólag a határozatlan idejű szerződéssel foglalkoztatott munkavállalók esetén lehet élni az adómentességgel, addig 2018-ban már a határozott idejű munkaszerződéssel rendelkező munkavállalók is kaphatják ezt a juttatást. Ráadásul ez az adómentes része 2018-ban már akár havonta tavalyi 40% után a

minimálbér 60 százalékát is elérheti a foglalkoztatás első két évében. A minimálbér növekedésével idén már 82 800 forintig terjedhet az adómentes munkáltatói támogatás mértéke. A jelenlegi szabályok szerint az ezt követő 2 évben a minimálbér 40 százaléka lehet, majd még egy évig 20 százalékáig terjedhet havonta az adómentes juttatás.

A mobilitási célú lakhatási támogatás fontos feltétele 2018-ban, hogy a dolgozó a folyósítás időszakában és a munkaviszony kezdetét megelőző 12 hónapban ne rendelkezzen olyan lakás 50 százalékos mértéket tulajdonjogával, haszonélvezeti jogával, ami a munkavégzés helyéhez közelebb van, mint 60 kilométer és onnan a tömegközlekedéssel való napi oda-vissza utazás kevesebb, mint 3 óra.

Béren kívüli juttatások

2018-ban is a béren kívüli juttatások értékének 1,18-szorosára kell 15% személyi jövedelemadót és 14% EHO-t fizetni. Így a teljes közteher ezekre a juttatásokra maradt 34,22%. Ebben a körben Széchenyi Pihenő Kártya kapható majd az ismert alszámlákkal és keretekkel, valamint 100.000 Ft értékig pénzösszeg kifizetése is lehetséges lesz ugyanilyen kedvező közterhekkel.

Arra azonban még figyelni kell, hogy erre a két juttatásra egy összesített keret is vonatkozik. Így kedvező adózással ezekből évente a versenyszférában 450.000 Ft a közszférában 200.000 Ft lesz adható (a keretek nettó keretek, a kiadott juttatás értékére vonatkoznak).

Cafeteria elem	Közteher 2018-ban
Munkahelyi étkeztetés	Korlátozás nélkül, 40,71%
Vállalati üdültetés	Korlátozás nélkül, 40,71%

Erzsébet utalvány	Korlátozás nélkül, 40,71%
Helyi bérlet	A bérlet ellenértékéig, 40,71%
Iskolakezdési támogatás	Korlátozás nélkül, 40,71%
Önkéntes nyugdíjpénztári hozzájárulás	Korlátozás nélkül, 40,71%
Egészségpénztár hozzájárulás	Korlátozás nélkül, 40,71%
Ajándékutalvány	Évente háromszor adható, a minimálbér 10 százalékáig, 40,71%
Készpénz kifizetés cafeteriában	Évente 100 000 Ft-ig 34,22%
Széchenyi Pihenőkártya vendéglátás alszámla	Évente 150 000 Ft-ig 34,22%
Széchenyi Pihenőkártya szállás alszámla	Évente 225 000 Ft-ig 34,22%
Széchenyi Pihenőkártya szabadidő alszámla	Évente 75 000 Ft-ig 34,22%
Sportrendezvényre szóló belépő	Korlátozás nélkül adómentes
Kulturális belépő	Évente 50 000 Ft-ig adómentes
Óvoda, bölcsőde költségének térítése	Költségek mértékéig adómentes
Mobilitás célú lakhatási támogatás	A feltételek teljesülése esetén havonta a minimálbér 60/40/20 százalékáig adómentes
Lakáshitel támogatás	Maximum 5 millió forint 5 évre elosztva adómentes

Kockázati biztosítás	Havonta a minimálbér 30%-ig adómentes
Diákhitel törlesztés támogatása	Minimálbér 20%-áig adómentes, 2018-ban maximum 27 600 Ft lehet havonta ez az összeg.

A cafeteria juttatás után nem képződik nyugdíj és táppénz alap, csak akkor, ha a juttatás az önkéntes nyugdíj pénztárat gyarapítja, vagy kockázati egészségbiztosításra fordítják.

A cafeteria rendszer költségvetési hatásai

2015-ös adatok alapján közel 1,5 millió munkavállaló részesül cafeteriajuttatásban. Az Objektív Kutatóintézet adatai szerint a munkáltatók 2015-ben 350 milliárd forintot adtak dolgozóiknak különböző juttatásokban, amely után közel 130 milliárd forint adót fizettek be a költségvetésbe. Felmérésük alapján egy munkavállaló évi nettó 268 ezer forintos cafeteriakeretet használt fel, ennek a munkaadókat érintő bruttó összege pedig 360 ezer forint. A cafeteria szektor a kártyakibocsátókkal, az utalványforgalmazókkal, az egészség-, nyugdíj-, önszegélyező pénztárakkal, a tanácsadókkal a hazai GDP 1,5 százalékának megfelelő pénzt mozgat meg évente. Ez 2015-ös GDP adatok alapján 525 milliárd forintot jelentett.

Forrás: Objektív Kutatóintézet

[A munkáltatóknak nemcsak a kedvezőbb adózási feltételek miatt éri meg a cafeteria elemek használata, hanem a munkavállaló motivációjuk, lojalitásuk erősítéséhez is hozzájárul.](#)

Nyugdíjjal kapcsolatos aggodalmak

A cafeteriajuttatással szemben gyakran hozzák ellenérvként, hogy nem növeli a majdani nyugdíjat és táppénz sem jár utána. Magyarországon kiemelt feladat kellene, hogy legyen a munkavállalók hosszú távú gondolkodásának, az öngondoskodási szándékuk erősítése. Ennek felismerése azért fontos, mert ha

például egy béremelést cafeteriában nyújtanak, a dolgozó a kereten belül Erzsébet utalványt kér, majd az utalvány felhasználásából felszabaduló összeggel a emelheti nyugdíjcélú megtakarítását, ami után ráadásul akár 20 százalékos adókedvezményt is igénybe vehet.

2. A jövő évi drasztikus változások nemzetgazdasági hatásai

Munkavállalókra gyakorolt hatások

Az Kutatóintézet felmérését alapul véve évi 360 000 forintos munkaadói költség mellett az alábbi jövedelmek keletkeznek a munkavállalónál:

Cafeteria elem	Munkaadó költsége ft/év	Munkavállaló jövedelme ft/év	ft/hó
Szép-kártya	360 000	268 000	22 330
Lakhatási támogatás	360 000	360 000	30 000
Nyugdíjpénztári hozzájárulás	360 000	264 500	22 040
Munkabér	360 000	198 000	16 500

Ez alapján jól látható, hogy ha munkabérként kívánják valakinek családi adókedvezmény nélkül kifizetni például a lakhatási támogatását, akkor a munkavállaló havonta 13 500 forinttal, évente pedig 162 000 forinttal jár rosszabbul. A KSH legfrissebb adatai szerint a Magyarországon a nettó kereset családi adókedvezmény nélkül 226 500 forint volt. A bemutatott példa alapján egy átlagos jövedelmű munkavállaló a változtatást követően egy év alatt éves munkabérének közel 6%-át veszítheti el.

Abban az esetben. ha Szép-kártyán kapja meg az összeget, akkor havonta 7 670, évente pedig 92 000 forinttal kap kevesebbet. Ez az éves bérének közel 3,4%-a.

Egyszerűbben

A Szép-kártyán, illetve a bölcsődei és az óvodai ellátás után járó juttatások kedvezményes kulcsain kívül minden egyéb elem bérként fog adózni a 2019-es költségvetési tervezet szerint. Ennek egyértelmű vesztesei a munkavállalók lehetnek, hiszen ha jelenleg béren kívüli juttatásként akar valaki kiadni száz forintot, akkor adómentes juttatás esetén 100-at kap meg a dolgozó, Szép-kártyán vagy pénzösszegjuttatásként 74,5 forintot kap meg, iskolakezdési-támogatás, ajándékutalvány és a többi meghatározott juttatás esetében pedig 71-et.

Ha bérként számfejtjük, akkor pedig 55 forint lesz belőle, a gyakorlatban tehát kevesebb pénzt kapnak meg a dolgozók azoknál a cégeknél, ahol nem nyúlnak az eddigi cafeteria-kerethez.

Költségvetési hatások

A költségvetés számára az átlagos 360 000 forintos munkaadói ráfordítás a 1,5 millió cafeteria-ban részesülő munkavállaló számára bérként való kifizetése közel 100 milliárd forint többletbevétel jelentene. Miután a Szép-kártya megmarad, így ez a maximum összeg becslésem szerint legfeljebb 30 milliárd forint körül alakulhat. Ami jelentéktelen összeg a 19 580 milliárd forintos tervezett államháztartási bevétellel szemben.

A magyar gazdaság számára a cafeteria elemek közül a legnagyobb hozzáadott értéket vélhetően a Szép-kártya adja. A belföldi turizmus, a szálláshely szolgáltatók, a vendéglátóhelyek, a fürdők fellélegezhetnek, hiszen esetükben a rendszer még kedvezően is változik. A Széchenyi Pihenőkártyán adható juttatásnak megmaradnak a keretösszegei és a felhasználási területei, a közterhe viszont 34,22 százalékról 29 százalékra csökkenne.

Rosszul járhatnak viszont az önkéntes egészség- és nyugdíjpénztárak is, amelyek beérkező befizetéseik jelentős

részét szintén a munkáltatók által adott cafeteria juttatásokból szerzik.

3. Összegzés

A kormány a cafeteria rendszert érintő döntése nemzetgazdasági szempontból nem szükséges. A költségvetési alapfolyamatok nem indokolják, nem igénylik a beavatkozást. A jelenlegi információk alapján a költségvetésnek érdemi többletbevétele nem keletkezik az átalakításból. A legnagyobb vesztesek a munkavállalók lehetnek. Esetükben jellemzően 3-6% közötti nettóbér csökkenés is bekövetkezhet, ami erodálja az elmúlt évek béremelkedéssel kapcsolatos erőfeszítéseit, eredményeit.

Nem kizárt, hogy a döntéshozók ezzel a lépéssel a belföldi turizmust szeretnék jelentősen támogatni. Érdemes megjegyezni, hogy az utóbbi években egyes gazdasági/politikai érdekkörök befolyása jelentősen megnőtt az idegenforgalomban.

Összefoglaló a Cafetéria rendszer főbb változásairól – 2018-06- 21

2019. *január 1-jétől a munkáltató által adott juttatások közül csak a SZÉP-kártya három alszámlájára utalt támogatás minősül kedvezményes közteher-fizetés mellett adható béren kívüli juttatásnak.*

1. „Béren kívüli juttatások” és „Egyes meghatározott juttatások”

A munkavállalók részére adható **béren kívüli juttatások (71. §)** és egyes ingyenesen vagy kedvezményesen nyújtható **egyres meghatározott juttatások (70. §)** körét a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: “Szja tv.”) szabályozza.

A béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatások (70. §), valamint a béren kívüli juttatások (71. §)

után az **adó a kifizetőt terheli**, ezért a munkáltatók részére az ilyen jogcímen a keretösszeg erejéig teljesített kifizetések adózási szempontból kedvezőbben minősültek (cikk a módosítás előtti állapotokról: <http://www.bdo.hu/hu-hu/aktualitasok/cafeteria-2018>).

A Varga Mihály pénzügyminiszter által a Parlament elé **2018. júniusában** benyújtott **T/625. számú törvényjavaslat** (a továbbiakban: **“Mód tv.”**) (<http://www.parlament.hu/irom41/00625/00625.pdf>) (a törvény *módosítások 1-10. oldalig, a részletes indokolás 119-126. oldalig*) **jelentősen átalakítja** a béren kívüli juttatások rendszerét, gyakorlatilag a SZÉP kártyát hagyva kedvezményes cafetéria elemként. Ennek alapján:

– **megszűnik a 71. § (a) pontjában** foglalt százezer forint éves keretösszeg juttatásának lehetősége (**készpénz cafetéria**) (lásd *Módtv. 14. § és részletes indokolás 14. §*).

– **hatályon kívül helyezésre** kerül a 2016. december 31-i hatályos 71.§ feltételek szerint béren kívüli juttatásnak minősülő, de a 2017. január 1-jén hatályos 71. § szerint béren kívüli juttatásként nem nevesített juttatásoknak (2016. december 31-ét követően) **egyes meghatározott juttatásként biztosíthatóságára vonatkozó rendelkezés.** (Szjtv. 89. § (6) bekezdése, *hatályon kívül helyezi a Módtv. 18. §*). Ez a változás azért jelentős, mert a **korábbi (2017. 01.01. előtti) béren kívüli juttatásokat jelenleg magasabb adó mellett, de még mindig kedvezményesen** (15 százalékos szja és 19,5 százalékos eho mellett, *szemben a béren kívüli juttatások 15 százalékos szja és 14 százalékos ehojával*) **adhatta a munkáltató, mely lehetőség 2019. januárjától megszűnik.** (egységes 19,5% „szochó” lesz 2019. 01.01-től lásd lentebb.)

– **hatályon kívül helyezésre** kerül a **lakáscélú munkáltatói támogatás adómentességének** feltételeit meghatározó rendelkezés (1. számú melléklet 2. pont 2.7. alpontja és 9. pont 9.3. alpontja).

– **hatályon kívül** helyezésre kerül a **mobilitási célú lakhatási támogatás adómentességének** feltételeit meghatározó rendelkezés (1. számú melléklet 2. pont 2.11. alpontja és 9. pont 9.7. alpontja)

– **hatályon kívül** helyezésre kerül a **kockázati biztosítás más személy által megfizetett díjának adómentességét** meghatározó rendelkezés (1. számú melléklet 6. pont 6.3. alpontja)

– **hatályon kívül** helyezésre kerül a hallgatói hitelrendszerrel szülő kormányrendelet szerinti hallgatói hitelszerződés alapján fennálló tartozás törlesztéséhez a munkavállaló számára kifizetett juttatás, a munkaviszony fennállásának időtartama alatt a munkavállalót terhelő előírt kötelező **diákhitel** törlesztő részlet erejéig, de havonta legfeljebb a minimálbér 20 százalékáig terjedő összegig. (A Módtv. erre csak, mint a diákhitel törlesztés megfizetéséhez adott munkáltatói juttatás hivatkozik) (1. számú melléklet 7. pont 7.38. alpont b) pontja)

– **hatályon kívül** helyezésre kerül a **sportrendezvényekre szóló belépők és a kulturális utalványok** (ide nem értve a Széchenyi Pihenő Kártya szabadidő alszámlájára utalt munkáltatói támogatást) adómentessége. (1. számú melléklet 8. pont 8.28. alpontja).

Kedvezményként értékelhető azonban, hogy 2019-től a béren kívüli juttatások esetén az **adóalap mértéke a juttatás értéke lesz**, nem pedig a jövedelem 1,18-szorosa. (Módtv. 13. §, Szja Tv. 69. § (1) és (2) bekezdések).

A fentiek alapján megállapítható, hogy egyrészt egyszerűsödni fog a cafetéria rendszer, mivel a korábbi adómentes juttatások a megszűnő adómentességek következtében vélhetőleg sokkal kevésbé lesznek vonzóak a munkáltatók részére. A kormány kommunikált célja a módosításokkal az adórendszer egyszerűsítése, a béren kívüli juttatások SZÉP-kártyára történő irányítása, valamint a béremelések további támogatása.

2. Szociális hozzájárulási adó („Szochó”)

A Kormány 2018.06.19. napján T/627. szám (<http://www.parlament.hu/irom41/00627/00627.pdf>) alatt benyújtotta a **szociális hozzájárulási adóról szóló törvényjavaslatot**, amely szintén érinti a béren kívüli juttatások körét. Az 1. § (4) bekezdése alapján **adófizetési kötelezettség terheli a béren kívüli juttatásokat** és a béren kívüli juttatásnak nem minősülő **egyed meghatározott juttatásokat**. A 2. § (1) bekezdése alapján az **adó mértéke az adóalap 19,5 százaléka**, az 1. § (4) bekezdésben foglalt esetekben a juttatások adóalapként meghatározott összegének 19,5 százaléka. /Mentesülés eseteit az 5. § szabályozza, így pl. 5.§ (1) bek. g) pont alapján a kifizetőnek az Mt. szerinti munkaviszonyban foglalkoztatott saját jogú nyugdíjas személyre tekintettel nem kell megfizetnie.

A törvényjavaslat **összevonja a szociális hozzájárulási adót és az egészségügyi hozzájárulást**, ezért a korábban egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség alá eső jövedelmek, mint amilyenek a béren kívüli juttatások, vagy egyéb meghatározott juttatások a továbbiakban szociális hozzájárulási adó kötelezettség alá esnek majd.

Hasznos cikkek a módosítással kapcsolatban:

<https://ado.hu/rovatok/ado/adocsomag-vege-a-cafeterianak>

<http://168ora.hu/itthon/szinte-minden-cafeteria-megszunik-jovore-csak-a-szep-kartya-marad-151746>

Jelenlegi cafetéria rendszer:

<http://www.bdo.hu/hu-hu/aktualitasok/cafeteria-2018>